

شناسایی پیش شرطها و موانع شکل گیری

نگرش سیستمی در مدیریت شهری

(نمونه موردی: کلانشهر اصفهان)

سید عباس روحانی^۱، امیر سویزی^{۲*}

۱- شهردار منطقه نه کلانشهر اصفهان. پست الکترونیکی: Abbas.Rouhani.9@gmail.com

۲- کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری و منطقه‌ای، گرایش مدیریت شهری. پست الکترونیکی: Amir.Sueizi@gmail.com

چکیده

از آنجا که رفتار ما ریشه در نظام فکری ما دارد، فردی که دارای تفکر سیستمی است، با موضوعات نیز برخورد سیستمی می‌کند و در رفتارهای خود به دنبال تشخیص عناصر تشکیل دهنده موضوع و پیوندهای موجود میان این عناصر می‌گردد. به این ترتیب کسی که سیستمی فکر می‌کند تنها در جستجوی، مجموعه‌ای از ویژگی‌های موضوع نمی‌گردد؛ بلکه تفکر سیستمی به او کمک می‌کند به مسائل به صورت جامع و نظام‌مند نگاه کند.

مطالعات نشان می‌دهد که اساسا سازمان‌های ما برای تقویت جامع‌نگری در درون خود نیازمند تفکر سیستمی هستند، به دلیل اینکه تفکر سیستمی به مدیران کمک می‌کند تا ساختار، الگوها و وقایع را در پیوند با یکدیگر مورد بررسی قرار دهند و تنها به مشاهده وقایع اکتفا نکنند.

از طرفی امروزه واژه مدیریت شهری نیز به سوی یک معنی غنی‌تر و جدیدتر پیش رفته است. این واژه دیگر تنها به معنای سیستم‌هایی برای کنترل نیست، بلکه مجموعه‌ای از ارتباطات رفتاری است، فرایندی که از طریق آن فعالیت‌های بی‌شمار ساکنان با یکدیگر و با حکومت شهر تعامل دارند. در نتیجه به منظور مدیریت بر چنین پدیده‌ای با سیستم باز و پیچیده‌ای که دارد نیاز به تغییر تفکر و گرویدن به نگرش سیستمی داریم.

نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که مهمترین موانع و چالش‌های پیش‌روی نظام مدیریت شهری اصفهان به منظور تحقق نگرش سیستمی، عواملی از قبیل: وجود تفکر تجزیه‌مدار و بخش‌نگری در سطح مدیریت کلان، تعارضات سیاسی و ساختاری نظام حکومتی تمرکزگرا و مدیریت شهری عدم تمرکزگرا، تعارض ماهیتی مدیریت شهری محلی با نظام کلان اداری- اجرایی و... می‌باشد، که راهبردهایی از قبیل: ایجاد یک نظام یکپارچه از سطوح مختلف برنامه‌ریزی فضایی، تجدید ساختار نظام مدیریت و حکمروایی محلی، اصلاح و بازآرایی تشکیلات و روابط درون سازمانی و میان سازمانی، تحقق مدیریت یکپارچه و هماهنگ شهری و... از سوی نگارندگان جهت برون رفت از وضعیت موجود ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: مدیریت شهری، تفکر تجزیه‌مدار، مدیریت یکپارچه شهری، نگرش سیستمی، حکمرانی مطلوب شهری.